

KEPAN TIETOISKU 1
HELMIKUU 2017

Yritysten todelliset edunsaajat päivänvaloon

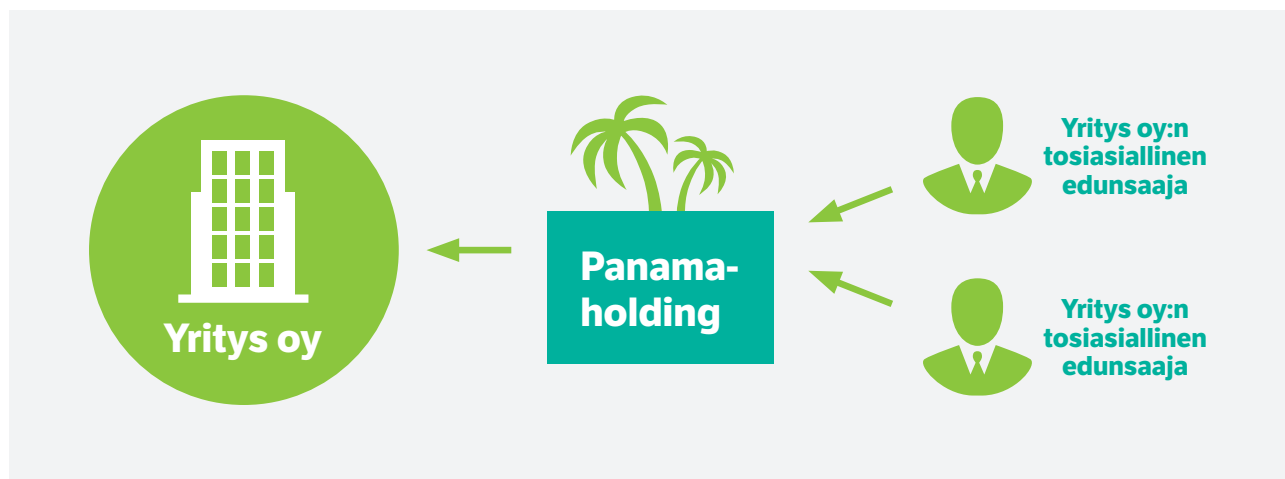
Edunsaajien julkisuus vähentää korruptiota ja veronkiertoa

YRITYKSEN TOSIASIALLINEN edunsaaja on ihminen, joka suoraan tai välillisesti omistaa yrityksen tai osan siitä. Tosiasiallinen edunsaaja ei siis voi olla toinen yritys. Todellisten omistajien selvittäminen auttaa torjumaan veronkiertoa, korruptiota ja rahanpesua. Siksi on tärkeää nähdä pitkienkin omistusketjujen ja hallintajärjestelyiden taakse.

Liiketoiminnan kannalta ei ole perusteita salata, kuka yrityksen takana todella vaikuttaa ja kuka sen toiminnasta hyötyy. Piilottelua voi sen sijaan motivoida halu kätkeä

omaisuutta tai intressiristiriitoja. Esimerkiksi poliittisesti vaikutusvaltainen henkilö ei välttämättä halua tuoda omistuksiaan julkisuuteen, jos hän aikoo käyttää asemaansa liiketoimiensa edistämiseen. Kuka tahansa voi kiertää veroja perustamalla ensin ulkomaisen yhtiön, jonka kautta ostaa osuuden suomalaisesta yrityksestä.

Tällä hetkellä suomalaisyrityksellä ei ole velvollisuutta selvittää tosiasiasiallisia edunsaajiaan. Tähän on kuitenkin tulossa muutos. EU:n neljäs rahanpesudirektiivi edellyttää yrityksiä tuntemaan edunsaajansa ja syöttämään tiedot viranomaisrekisteriin. Suomessa asiaa edistäviä lakeja käsitellään eduskunnassa keväällä 2017, ja EU:ssa puhuttaa direktiivin päivitys.

Mitä on huomioitava, jotta avoimuus toteutuu? →

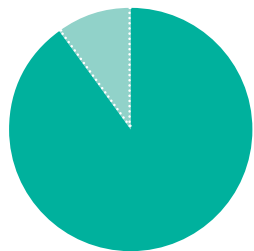
Mitä on huomioitava, jotta avoimuus toteutuu?

1 YLEISÖ- JULKISUUS

EDUNSAAJATIETOJEN TULEE olla maksutta kaikkien saatavilla, jotta tilivelvollisuus toteutuu. Ei riitä, että viranomaisilla on pääsy tietoihin. Media, kansalaisjärjestöt ja tutkijat tarvitsevat tietoja työssään, ja sijoittajille on hyödyllistä tuntea liikekumppaninsa. Tietojen on oltava verkossa keskitetysti saatavilla avoimessa tiedostomuodossa ja niin, että tietojen hakeminen onnistuu useilla eri hakutekijöillä kuten henkilön nimellä.

2 OMISTUS- RAJA

TOSIASIALLISINA EDUNSAAJINA tulee vähintäänkin pitää henkilöitä, jotka omistavat suoraan tai välillisesti vähintään 10 prosenttia yrityksestä. Alempikin omistusraja olisi perusteltu. Omistuksia on muuten mahdollista hajauttaa esimerkiksi perheenjäsenten kesken niin, että edunsaaja jää piiloon. Euroopan komissio on todennut vaikutusarviossaan, että direktiivin sisältämä 25 prosentin omistusraja on helppoa kiertää.

3 KATTAVUUS

JULKISEN REKISTERIN tulee kattaa kaikki edunsaajat ja yritystyyppit. Suurin osa edunsaajista on helposti selvitettävissä, mutta on tärkeää poistaa mahdollisuus piiloutua pitkien omistusketjujen taakse. Edunsaajiksi ei tule rekisteröidä yrityksen johtohenkilöitä, sillä tämä johtaa tiedon käyttäjää harhaan ja mahdollistaa todellisen edunsaajan piilottelun. Trusteja ja säätiöitä käytetään yleisesti veronkiertoon. Onkin tärkeää, että rekisteri kattaa myös Suomessa tuntemattompien omistusjärjestelyiden edunsaajat.

KEHITYSYHTEISTYÖN
KATTOJÄRJESTÖ

Kepa ry
Elimäenkatu 25–27
00510 Helsinki, Finland
+358 9 584 233
info@kepa.fi
kepa.fi

Lydia Kilpi
Asiantuntija, vero-oikeudenmukaisuus
ja yritysvastuu
+358 50 317 6738
lydia.kilpi@kepa.fi
@L_Kilpi